

Звіт

про моніторинг якості ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти

Моніторинг якості ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснювався у жовтні-листопаді 2023 р. під керівництвом гаранта ОП, голови робочої групи, кандидата біологічних наук, доцента Інни Григорчук. У процесі моніторингу брали участь члени робочої групи: кандидат педагогічних наук, доцент Наталія Казанішена; кандидат біологічних наук, доцент Петро Плахтій; директор Анадольського НВК Олексій Ткач; здобувачка вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) магістерського рівня Вікторія Худик, науково-педагогічні працівники кафедри біології та екології.

До процесу моніторингу ОПП були долучені роботодавці та випускники ОП (директор Кам'янець-Подільського ліцею № 5 Юрій Бабчинський, Дунаєвецького ліцею № 1 Юрій Чекман, директор ОЗО Сатанівський ліцей Володимир Іжицький) та здобувачі вищої освіти, що навчаються за цією освітньою програмою.

Обговорення ОПП здійснювалось на розширених засіданнях кафедри біології та екології 09.11.2023 р., 13.11.2023 р. 09.11.2023 р. було проведено розширене засідання кафедри із запрошеними здобувачами освіти, випускниками та роботодавцями. Зокрема, до нього доєднались представники НПП «Подільські Товтри», «Хотинський», «Мале Полісся». 13.11.2023 року було проведено ще одне розширене засідання кафедри із запрошеними здобувачами освіти, випускниками та науковцями, НПП з інших закладів вищої освіти та наукових установ (Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, Державного природознавчого музею НАН України, Львівського національного університету імені Івана Франка).

Освітньо-професійна програма орієнтована на формування професійних компетентностей, практичних вмінь та навичок майбутнього вчителя біології та основ здоров'я. Під час обговорення ОП було зазначено, що дисципліни та змістові модулі програми орієнтовані на актуальні сфери, напрями, в межах яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача освіти. Головною метою ОП є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей в галузі сучасної методики навчання біології, основ здоров'я, біологічної науки, необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру вчителя біології та основ здоров'я, здатності до науково-дослідної діяльності в умовах закладів освіти.

Зміст ОП, визначені освітні компоненти, їх структура, логічна послідовність відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Їх спрямовано на формування компетентностей і програмних результатів навчання, що забезпечують високий рівень професійної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я. Було зазначено, що забезпечення виконання завдань ОПП здійснюється через поєднання лекційних, практичних, лабораторних занять, виробничих педагогічних практик. Такі дисципліни як «Прикладна ботаніка», «Сучасні проблеми в біології і медицині»,

«Біологія індивідуального розвитку», «Актуальні питання сучасної зоології», «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок», а також виробничі педагогічні практики в закладах освіти та інші ОК зорієнтовані на формування системи біологічних знань та практичних умінь в галузі біології та основ здоров'я. Навчальні дисципліни «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», «Екологічна освіта і виховання», «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок», «Психологія освіти» зорієнтовані на майбутню професійну педагогічну діяльність учителя біології та основ здоров'я, забезпечують методичну підготовку здобувачів вищої освіти. Водночас, навчальні дисципліни «Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти», «Сучасні проблеми в біології і медицині» та «Здоров'язбережувальні технології та профілактика шкідливих звичок» забезпечують і здоров'язбережувальну складову професійної готовності вчителя біології та основ здоров'я. Дисципліна «Методика наукових досліджень» акцентує увагу на організації науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчання в закладі вищої освіти та у майбутній професійній діяльності, забезпечує підготовку до написання кваліфікаційної роботи, розуміння питань академічної доброчесності.

Під час обговорення ОПП було відмічено, що здобувачі вищої освіти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, основним інструментом формування якої є наявність вибіркового освітніх компонентів. Їх обсяг становить 25,5 % загального обсягу кредитів ЄКТС ОП, що відповідає вимогам. Науково-педагогічні працівники кафедри біології та екології попередньо проводять опитування, бесіди зі здобувачами ВО, аналізують анкетування щодо можливої тематики вибіркового дисциплін, яка б їх зацікавила. На основі пропозицій кафедр та факультетів формується загальноуніверситетський каталог вибіркового дисциплін.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених освітньо-професійною програмою цілей і програмних результатів навчання.

Структурно-логічна схема освітнього процесу обґрунтована та забезпечує послідовне опанування визначених навчальних дисциплін та залучення до практичної діяльності.

Форма атестації випускників ОПП передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи і дає змогу об'єктивно оцінити рівень готовності випускника до подальшої професійної діяльності.

У ході обговорень та дискусій стейкхолдерами було висловлено декілька пропозицій, зокрема:

- Знайомити майбутніх вчителів із можливостями організації професійного саморозвитку вчителя біології та основ здоров'я, зокрема, орієнтувати на курси, вебінари, які може проходити вчитель, знайомити із правилами зарахування стажувань, проходження атестацій тощо (Олексій Ткач, директор Анадольського НВК).

- Формувати знання та вміння здобувачів вищої освіти необхідні для організації наукової роботи учнів в межах МАН (Юрій Бабчинський, директор Кам'янець-Подільського ліцею № 5).

- Формувати у вчителів біології та основ здоров'я знання та вміння організації нестандартних форм та методів навчання, зокрема, інтерактивних методів навчання (Ольга Серединська, вчитель біології Солобковецький ліцей).

- Під час вивчення Методики навчання біології та основ здоров'я у закладах освіти розглядати особливості освітнього процесу з біології та основ здоров'я в умовах НУШ (Наталія Дармограй, Комунальна установа Дунаєвецької міської ради «Центр професійного розвитку педагогічних працівників»).

- Пропоную знайомити здобувачів вищої освіти із методикою викладання інтегрованих курсів природничої та здоров'язбережувальної галузі (Юрій Чекман, директор Дунаєвецького ліцею № 1).

Означені пропозиції можуть бути реалізовані шляхом оновлення змісту освітніх компонентів, додавання до їх структури нових тем, завдань, що відображають найбільш актуальні проблеми біологічної освіти, здоров'язбережувальної складової у ЗЗСО та сучасні сфери діяльності вчителя біології та основ здоров'я.

Здійснене в межах моніторингу опитування та анкетування здобувачів вищої освіти доводить позитивне ставлення до освітньої програми, задоволення переліком навчальних дисциплін, практик тощо. Подобається наявність вибіркових навчальних дисциплін для формування власної траєкторії розвитку.

Загалом, НПП, роботодавці, випускники та здобувачі вищої освіти високо оцінюють якість освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» магістерського рівня вищої освіти. Пропозиції мають рекомендаційний характер та не знижують загальної високої оцінки освітньо-професійної програми.

Звіт про моніторинг ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» магістерського рівня ВО розглянуто на засіданні кафедри біології та екології (протокол № 10 від 14 листопада 2023 р.).

Звіт заслухано та схвалено на засіданні ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету (протокол № 10 від 14 листопада 2023 р.)

Звіт затверджено на засіданні вченої ради природничо-економічного факультету (протокол № 9а від 14 листопада 2023 р.)

Гарант ОП, доцент кафедри біології та екології, к.б.н., доцент

Інна ГРИГОРЧУК

Завідувач кафедри біології та екології

Наталія КАЗАНІШЕНА